

Statenvoorstel 53 /18 A

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 3 september 2018

PS-vergadering :

Onderwerp

Inpassingsplan windenergieA16

Datum

27 augustus 2018

Documentnummer

GS: 4398951

PS: 4408356

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Gedeputeerde Staten stellen Provinciale Staten voor om de locaties voor windmolens in de A16 zone, met een op te stellen vermogen van minimaal 100 MW, planologisch mogelijk te maken door het vaststellen van een Provinciaal Inpassingsplan.

Provinciale Staten maken met het vaststellen van het inpassingsplan WindenergieA16 ook lokale participatie mogelijk, zoals afgesproken in de Green Deal WindenergieA16 van 20 april 2018.

Het voorstel

1. overeenkomstig het voorstel van Gedeputeerde Staten het [Provinciaal Inpassingsplan WindenergieA16-zone](#), digitaal vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9930.ipWindenergieA16-va01, en de bijbehorende [toelichting](#) vast te stellen;
2. de benodigde compensatie voor het natuur netwerk Brabant NNB (overdraai en geluidhinder) uit te voeren conform de compensatieregels uit de Verordening Ruimte;
3. geen exploitatieplan vast te stellen als bedoeld in artikel 3.1 en 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening;
4. de termijn als bedoeld in artikel 3.26, lid 5 van de Wet ruimtelijke ordening wordt bepaald op 10 jaar ingaande direct na de datum van vaststelling van het PIP.

Aanleiding

De provincie Noord-Brabant heeft haar ambities voor windenergie bevestigd in afspraken met het Rijk. Daarbij gaat het in Brabant om 470,5 MW aan windenergie gerealiseerd uiterlijk 31 december 2020. Met dit project windenergieA16 wordt ruim 100 MW in de A16-zone planologisch mogelijk gemaakt. De betrokken gemeenten Breda, Drimmelen, Moerdijk en Zundert hebben op 1 december 2015 met de provincie een convenant ondertekend voor samenwerking en realisatie van windenergie in de A16-zone.

GS hebben op 24 oktober 2017 het voorkeursalternatief VKA voor het project Windenergie A16 vastgesteld. Voorafgaand zijn 11 alternatieven onderzocht en doorgerekend. De resultaten uit het MER zijn gebruikt om te komen tot het Voorkeursalternatief VKA.

Datum

27 augustus 2018

Documentnummer

GS: 4398951

PS: 4408356

Het ontwerp-PIP is het resultaat van voortdurende optimalisatie. Zo hebben gesprekken met Moerdijk en Drimmelen over het voorkeursalternatief geleid tot een optimalisatie en is geluidshinder en slagschaduw voor omwonenden geminimaliseerd. In het inpassingsplan liggen 96 woningen die een hogere geluidsbelasting krijgen dan 42 dB Lden, waarvan 18 meer dan 47 dB Lden (de wettelijke norm).

In de periode november 2017 - mei 2018 zijn onderzoeken naar de milieueffecten aangevuld en is het totaal aan effecten geanalyseerd en in beeld gebracht. Dit heeft geresulteerd in een ontwerp-PIP met 28 windmolens die verspreid liggen over de locaties Klaverpolder, Zonzeel/Nieuwveer, Galder en Hazeldonk/Zundert.

In totaal zijn er 9 ontwikkelaars betrokken bij de realisatie. Het wettelijk vooroverleg en het horen van de gemeenteraden heeft de keuze voor het geoptimaliseerde VKA bevestigd. De afspraken uit de Green Deal van 20 april 2017 over lokale participatie - de meerwaarde voor de omgeving - zijn geborgd door middel van samenwerkingsovereenkomsten tussen provincie en ontwikkelaars en overeenkomsten tussen ontwikkelaars en lokale stichtingen.

Op 11 juni 2018 hebben GS het ontwerp provinciaal inpassingsplan (ontwerp-PIP) met bijbehorende vergunningen ter visie gelegd. De ingekomen zienswijzen zijn beoordeeld en voor zover wenselijk in het voorliggende plan verwerkt. In dit voorstel zijn de belangrijkste bevindingen en wijzigingen weergegeven (zie bijlage 1).

Het ontwerp-PIP is gebaseerd op een uitgebreid onderzoek naar de milieueffecten via de m.e.r.-procedure. Het digitale MER is in nauwe samenwerking met de betrokken belangengroepen tot stand gekomen. Het voorkeursalternatief is een relatief gunstig milieualternatief.

Bevoegdheid

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening Wro artikel 3.26 lid 1 is Provinciale Staten bevoegd om het inpassingsplan vast te stellen. Gedeputeerde Staten zijn belast met de voorbereiding daarvan.

Doel

Het doel van het provinciaal inpassingsplan windenergie A16 is het mogelijk maken van:

- een gemeentegrensoverschrijdend juridisch planologische fundament voor de bouw van 28 windmolens in de A16-zone met een op te stellen vermogen van minimaal 100 MW;

en daarbij rekening te houden met:

- een minimale geluidsoverlast als gevolg van de windmolens (uw verzoek van PS 15 september 2017);
- een minimale overlast van slagschaduw;
- het borgen van lokale participatie (concept van de dorpsmolen), zodanig dat lokale gemeenschappen de energietransitie kunnen versnellen met het rendement van de windmolens (uw verzoek van PS 15 september 2017);
- keuze voor locaties buiten het natuurnetwerk;
- hoge turbines met een gunstig rendement en relatief grote onderlinge afstand, waarmee een beter landschapsbeeld wordt gerealiseerd;
- het treffen van mitigerende maatregelen (stilstandvoorziening) voor vleermuizen en de zeearend (Biesbosch-zijde);
- een periodieke monitoring van het geluid in de A16-zone (zie uw verzoek van PS 15 september 2017);

Datum

27 augustus 2018

Documentnummer

GS: 4398951

PS: 4408356

GS hebben PS op 11 juni 2018 een [statenmededeling](#) gestuurd met informatie over de voortgang van het project. Op die datum hebben GS het ontwerp-inpassingsplan met bijbehorende MER en de ontwerp omgevingsvergunningen goedgekeurd, de stukken ter visie gelegd en ter advisering voorgelegd aan de Commissie Milieueffectrapportage.

In het ontwerp zijn optimalisaties doorgevoerd die voortkomen uit gesprekken met Moerdijk en Drimmelen (verschuiven van een lijn van 6 windmolens en 1 windmolen minder) en Zundert (windmolens op bedrijventerrein BCT opnemen in het ontwerp-PIP). Ook is in mei 2018 geanticipeerd op het bericht dat de bestaande windmolens in België worden vernieuwd. Deze vernieuwing leidt aldaar tot hogere windmolens met meer vermogen. De potentiële geluid- en slagschaduw effecten zijn doorgerekend en in beeld gebracht. Deze ontwikkeling naar verwachting tot een kleine toename van het aantal geluidgehinderden. De overlast van slagschaduw zal groter zijn. De ontwikkelaar in België dient zich voor wat betreft effecten van windmolens in Nederland te houden aan de Nederlandse wetgeving.

Er zijn in totaal 107 zienswijzen ontvangen. Het merendeel is afkomstig van omwonenden in of buiten de A16-zone. De zienswijzen richten zich m.n. op woon- en leefklimaat door zorgen over geluid en slagschaduw, horizonvervuiling en vermeende waardedaling van woningen. De zienswijzen komen vooral vanuit de omgeving van het buurtschap Overa (Breda), Hazeldonk/Zundert en in mindere mate rond de rioolwaterzuiveringsinstallatie RWZI bij de Mark (Breda). De zorgen gaan vooral over:

- ontwikkeling van windmolens in België;
- cumulatie van effecten: bedrijventerrein BCT in relatie bestaande omgeving bedrijventerrein Hazeldonk, bestaande bedrijventerrein Moerdijk met geplande ontwikkeling van Logistiek Park Moerdijk;
- effecten op natuur.

In algemene zin wordt gesteld dat de zienswijzen de uitgangspunten van het VKA bekrachtigen doordat gekozen is voor een variant waarin een minimaal

aantal (in dit geval 96) woningen wordt gehinderd door geluid en slagschaduw. Echter, ook is duidelijk dat het VKA en de vertaling ervan in het inpassingsplan niet de zorg van alle bewoners op korte termijn zal wegnemen.

Bij de aanvang van het project WindenergieA16 is gekozen voor een aanpak die anticipeert op de omgevingswet en de provinciale omgevingsvisie. Dat betekent dat de betrokkenheid van inwoners zwaar weegt. De realisatie van windenergie in de A16-zone levert meerwaarde voor de leefomgeving. Die meerwaarde is gerealiseerd met de betrokkenheid van belangengroepen tijdens het planproces én de invulling van lokale participatie.

Dat er geen zienswijzen zijn ingediend over die 'lokale participatie' is een positief signaal. In de afgelopen maanden zijn er lokaal afspraken gemaakt met belanghebbenden (omwonenden en ontwikkelaars) over het vervolg en de mogelijkheden voor het versnellen van de energietransitie, én maatregelen voor het beperken van overlast (geluid en slagschaduw).

Op 14 september 2018 brengt de Commissie m.e.r. naar verwachting haar definitief advies uit over het MER. In haar voorlopig advies geeft zij aan dat aanvullend onderzoek naar de grutto nodig is. De beoordeling is verder positief en de commissie spreekt haar waardering uit over de kwaliteit van de MER. De inhoudelijke toets van de Commissie m.e.r. bevestigt dat de MER een zorgvuldig en volledig beeld geeft.

Brabant Advies heeft op 24 augustus 2018 haar advies uitgebracht. Zij geeft aan dat er op een juiste wijze aandacht is besteed aan eerdere adviezen en geeft in aanvulling mee dat dit project kansen biedt om verbindingen te leggen naar andere provinciale opgaven.

Onderstaande argumenten zijn een aanvulling op of waar nodig een wijziging van de informatie uit de statenmededeling van 11 juni 2018 en wijzen op de beslispunten in dit voorstel.

Argumenten

1. Vaststellen inpassingsplan

- 1.1 Het ontwerp inpassingsplan is samengesteld op grond van een zorgvuldig proces met de omgeving en belanghebbende partijen. Het ontwerp is gebaseerd op de milieuinformatie en het voorkeursalternatief uit het beschikbare MER. De ingekomen zienswijzen leiden niet tot significante wijzigingen in het inpassingsplan. Wel hebben ze geleid tot aanpassingen zoals vermeld in bijlage 1. Het ontwerp inpassingsplan is aangepast en ligt nu voor vaststelling in PS;
- 1.2 Het ontwerp inpassingsplan voldoet aan de gestelde doelen omdat:
 - het op te stellen vermogen aan windenergie varieert tussen minimaal 104 MW en maximaal 116 MW;
 - is voldaan aan het minimaliseren van geluid- en slagschaduw én
 - meerwaarde in de vorm van 'lokale participatie' is geborgd.

Datum

27 augustus 2018

Documentnummer

GS: 4398951

PS: 4408356

- 1.3 De Commissie m.e.r. en BrabantAdvies hebben een positief advies gegeven naar aanleiding van de gepubliceerde ontwerpstukken, de ontvangen zienswijzen en de voorgestelde aanpassingen, De adviezen en de reactie daarop zijn opgenomen in de Nota van zienswijzen;
- 1.4 Het plan heeft de steun van de betrokken wettelijke overlegpartners en de gemeenteraden hebben geen overwegende bezwaren.
Belangengroepen geven aan dat het voorkeursalternatief en inpassingsplan het beste tegemoet komt aan de wensen van betrokkenen. De belangengroepen hebben - ondanks inhoudelijk andere opvattingen - complimenten geuit over het gehanteerde open planproces en de samenwerking.
- 1.5 Er wordt voldaan aan de Verordening Ruimte.
- 1.6 De meerwaarde voor de leefomgeving is gerealiseerd door de borging van de lokale participatie in het inpassingsplan. De uitwerking van lokale participatie is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met ontwikkelaars, de lokale stichtingen, wijk- en dorpsraden, de gemeenten en het Energiefonds Brabant. Zo is een resultaat ontstaan waar iedereen zich in kan vinden. Inhoudelijk is deze oplossing en werkwijze nog niet eerder in Nederland uitgevoerd.
- Meerwaarde-creatie is één van de vijf kernwaarden/handelingsprincipes in de door PS vast te stellen Omgevingsvisie (verwacht november 2018).
- 1.7 Over de monitoring en handhaving van geluid zijn afspraken gemaakt met de Omgevingsdienst, betrokken gemeenten en provincie. Dit heeft geresulteerd in een Strategie monitoring en handhaving. Als onderdeel daarvan zijn nulmetingen uitgevoerd. De feitelijke uitvoering van de monitoring zal starten als de windmolens operationeel zijn, naar verwachting eind 2020.
- 1.8 De vervolgstappen die voortvloeien uit 1.6 en 1.7 worden vastgelegd in het nog aan te passen convenant van 1 december 2015. Dit wordt verwacht eind 2018 en naar verwachting zullen - naast de betrokken gemeenten en provincie - meerdere partijen hierbij aansluiten. Gedacht wordt aan belangengroepen en ontwikkelaars. Bestuurlijk zijn er afspraken gemaakt om de komende periode aandacht te vestigen op 3 sporen:
- zorgvuldige en tijdige realisatie van de windmolens;
 - bevorderen van de energietransitie door ondersteuning van de lokale stichtingen, dorps- en wijkraden;
 - organiseren van de monitoring van geluidsoverlast.
- Deze aanpak biedt zodoende ruimte om tegemoet te komen aan zorgen van inwoners en belanghebbenden.

Datum

27 augustus 2018

Documentnummer

GS: 4398951

PS: 4408356

2. Natuur en compensatie

- 2.1 De locaties voor windmolens hebben een gering effect op natuur
Dit effect is op soortniveau in beeld gebracht en getoetst door de omgevingsdienst ODBN. Effecten op voorkomende natuurwaarden worden con-

form de wettelijke kaders gemitigeerd. Het afgeven van ontheffingen conform Wet natuurbescherming loopt via een parallel besluitvormingsspoor en valt onder het provinciaal coördinatiebesluit.

De natuurinventarisatie heeft langer geduurd vanwege seizoensgebondenheid. De besluitvorming kan hierdoor niet gelijktijdig met het voorliggende dossier worden afgewikkeld.

De besluitvorming in GS over de natuurvergunningen zal –naar verwachting- plaatsvinden in september 2018.

Datum

27 augustus 2018

Documentnummer

GS: 4398951

PS: 4408356

Er is op grond van de Verordening Ruimte sprake van natuurcompensatie. De compensatie wordt bepaald nadat ontwikkelaars de definitieve keuze voor windmolens hebben gemaakt. De compensatieopgave ontstaat door overdraai en geluidseffecten op natuur (boven 42 dBA). Onder overdraai wordt verstaan dat de bladen van de windmolen over natuurgebied draaien. De berekende opgave is voorlopig bepaald op 3,9 hectare voor geluid en 0,3 ha voor overdraai. De natuurcompensatie zal via de GOB-systematiek worden opgepakt en ingevuld binnen nog niet gerealiseerde delen van het Natuurnetwerk Brabant.

3. Exploitatieplan

- 3.1 Een exploitatieplan is niet nodig omdat de kosten volledig gedekt worden doordat er anterieure overeenkomsten zijn gesloten met de ontwikkelaars.

4. Termijn

- 4.1 Er is geen reden om af te wijken van de gebruikelijke termijn van 10 jaar.

Kanttekeningen

1.

1.1. De beantwoording van de zienswijzen geeft aanleiding voor beroep

De ingediende zienswijzen geven geen aanleiding tot het wijzigen van inpassingsplan. Het is echter niet uit te sluiten dat belanghebbenden een beroepsprocedure starten richting de Raad van State.

Financiën

De plankosten die de provincie heeft gemaakt bedragen afgerond € 1.950.000. De plankosten worden gedekt door anterieure overeenkomsten met de ontwikkelaars, op basis van de te verkrijgen omgevingsvergunning.

De ontwikkelaars hebben met de provincie vaststellingsovereenkomsten gesloten en bovendien overeenkomsten gesloten met lokale stichtingen. Hierdoor is de lokale participatie geborgd, conform de Green Deal van 20 april 2017.

Europese en internationale zaken

Niet van toepassing.

Planning

Voorzien is dat PS een besluit nemen op 28 september 2018 en het inpassingsplan vaststellen. Het besluit wordt gepubliceerd en staat open voor bezwaar. Belanghebbenden die een zienswijzen hebben ingediend kunnen dan hun bezwaar kenbaar maken en beroep instellen bij de Raad van State. Direct na besluit van PS worden de omgevingsvergunningen door de Omgevingsdienst MiddenWest-Brabant vastgesteld en gelijktijdig gepubliceerd met het besluit PIP.

Datum

27 augustus 2018

Documentnummer

GS: 4398951

PS: 4408356

Ontwikkelaars van de windmolens hebben de vergunningen nodig om vanaf 2 oktober 2018 de SDE-subsidie te kunnen aanvragen bij RVO.NL.

Het is van belang dat PS de besluitvorming over het inpassingsplan niet uitstellen. Uitstel leidt ertoe dat er minimaal een half jaar vertraging ontstaat. Hierdoor is de afspraak van de provincie en de regionale partners met het Rijk, om 470,5 MW aan windenergie te realiseren vóór 31 december 2020, niet haalbaar.

Uitstel leidt er ook toe dat ontwikkelaars op hun beurt naar verwachting pas in april 2019 subsidie kunnen aanvragen en na het verkrijgen van de beschikking het proces voor bestelling, bouw en exploitatie starten. Het in bedrijf nemen van de windmolens vóór 31 december 2020 lukt dan niet.

Publicatie	12 oktober 2018
Start bezwaartermijn	12 oktober 2018
Einde bezwaartermijn	22 november 2018
Behandeling door Raad van State	max. 6 maanden
Laatste besluit Raad van State	juni 2019

Bijlagen

1. Samenvatting van de wijzigingen (hoofdstuk 4 Nota van Zienswijzen, documentnr. 4408360)

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Opdrachtgever: de heer F.T.M. Schippers, (073) 680 84 17, fschippers@brabant.nl, eenheid Ruimtelijke Ontwikkeling 1 van directeur NHL3.

Opdrachtnemer: de heer M.P.J. van de Ven, (073) 681 21 33, mpjvdven@brabant.nl, eenheid Ruimtelijke Ontwikkeling 2 van directeur NHL3.

Datum

27 augustus 2018

Documentnummer

GS: 4398951

PS: 4408356